

عنوان مقاله:

تحلیل الگوهای فضایی رشد شهری در مناطق کلان شهری ایران (مطالعه موردی: مناطق کلان شهری تهران، مشهد، اصفهان و شیراز)

محل انتشار:

مجله آمایش سرزمین، دوره 10، شماره 1 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

هاشم داداش پور - دانشیار، گروه برنامه ریزی شهری و منطقه ای، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

فردیس سالاریان - دانشجوی دکتری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

خلاصه مقاله:

مناطق کلان شهری ایران، از دیرباز تاکنون، مراکزی قدرتمند برای جذب جمعیت در کشور بوده و به تناسب، الگوهای فضایی مختلفی شکل داده است. هدف اصلی مقاله، تحلیل الگوهای فضایی رشد در مناطق کلان شهری ایران (شامل منطقه کلان شهری تهران، مشهد، اصفهان و شیراز) است که بر مبنای مدل آنتروپی شانون، ضریب جینی مکانی، شاخص تراکم فضایی و برآوردگر کریجینگ انجام شده است. نتایج یافته ها بر روند کاهش تمرکز در مناطق کلان شهری کشور تاکید دارد که در الگوهای مختلف فضایی نمود پیدا کرده است. در منطقه کلان شهری تهران، روند توسعه از الگوی متمرکز به سوی الگوی چندمرکزی و پیرامون پراکنده سوق پیدا کرده است. براساس روند توسعه مراکز سکونتگاهی آن در سال های اخیر، می توان گفت در عین تمرکز بر قطب تهران، سایر سکونتگاه ها نیز در تشکیل ساختار فضایی منطقه نقش موثری بازی کرده و مسیرهای ارتباطی قوی به تشکیل چنین الگویی منجر شده است. در منطقه کلان شهری اصفهان نیز الگوی ساختار فضایی از حالت تمرکز و با پراکنش نامتعادل، به سوی شکل گیری الگوی شعاعی سوق یافته است. این در حالی است که منطقه کلان شهری مشهد از الگوی تک مرکزیت خطی و شیراز از الگوی تک مرکزیت و پیرامون پراکنده پیروی می کند و دلیل آن را می توان به واسطه رشد اندک سکونتگاه ها در مقایسه با مراکز اصلی دانست.

کلمات کلیدی:

ایران، الگوهای فضایی، رشد شهری، مناطق کلان شهری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1807634>

